

AB' ye ÜYELİK SÜRECİNDE TÜRK SPOR YÖNETİMİNDE DESANTRALİZASYON¹

Enes IŞIKGÖZ*

Yavuz TAŞKIRAN**

Özet:

Bu araştırmanın amacı, Avrupa Birliğine üyelik sürecinde Türk spor yönetiminde merkezi biçimde örgütlenen Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğünün, kamusal yönetim sisteminin desantralizasyonuna ilişkin olarak, yerel yönetici konumundaki Belediye Başkanları ile Gençlik ve Spor Bakanlığının taşra teşkilatı yöneticisi olan İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin görüşlerinin neler olduğunu ve yönetici görüşleri arasında cinsiyet, görev, eğitim ve kıdem durumuna göre anlamlı bir farkın olup olmadığını incelemektir. Araştırmanın evrenini toplam 2950 Belediye Başkanı (yerel yönetici), 728 İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü (spor yöneticisi) oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 16 Büyükşehirde görev yapan 326 Belediye Başkanı ile 252 İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürleri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket, kişisel özellikleri belirlemeye yönelik 4, araştırma konusuna ilişkin 23 adet soru olmak üzere toplam 27 sorudan oluşmaktadır. Anketin güvenilirliğini belirlemek amacıyla yapılan Cronbach Alpha ise 0,85 ($p>0.05$) bulunmuştur. Araştırmanın sonucunda; Belediye Başkanları ile İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin; Yerelleşme, politika, planlama ve finansman alt boyutlarında Türk spor yönetiminin desantralizasyonuna ilişkin olarak görüş birliği içerisinde oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Yönetişim, Desantralizasyon, Spor Yönetimi, Yerelleşme.

JELKodu: D73, H76

IN THE PROCESS OF THE EUROPEAN UNION MEMBERSHIP, DECENTRALIZATION IN THE TURKISH SPORTS MANAGEMENT

Abstract:

The aim of this research is, during the process of the European Union Membership, depending on the decentralization of public management system of centerally organised

¹ Bu çalışma Prof. Dr. Yavuz TAŞKIRAN danışmanlığında 2012 yılında tarafımdan yazılan Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü'ne sunulan "Avrupa Birliğine Üyelik Sürecinde Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyon" başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

* Yrd. Doç. Dr., Batman Üniversitesi BESYO, S.Yazar, pdgenes@gmail.com

** Prof. Dr. Kocaeli Üniversitesi, BESYO, S. Yazar, ytaskiran@gmail.com

Sports Management of the Youth and Sports Ministry, to analyse what are the opinions of the Mayors as the local administrators, The Youth Services of the Provinces as the Youth and the Sports Ministry and the Sports Managers, and also whether there exist vivid differences among the administrators based on their gender, mission, education and the length of service. In the research area, there exist 2950 Mayors (local managers), 728 Sports Managers of the Provinces and the Districts from Turkey. As for the samples of the research, there are 326 mayors and 252 sports managers of towns and provinces who work for the 16 Metropolitan Municipalities. As data collecting instrument, surveys have been applied. There are 4 questions to identify personal characteristics, 23 close questions and 1 open ended question about the research subject. Cronbach Alpha applied to find out the reliability of the survey was found as 0,85. As a result of the research, it is noted that both the Mayors and Sports Managers of the Provinces and the Districts have the same opinion about decentralization of the Turkish Sports administration in facets of localisation, policy, planning and financing. Among their opinions, there is not seen a clear difference according to their gender.

Keywords: European Union, Governance, Decentralization, Sports Management, Localization.

Giriş:

İnsanoğlunun varoluşu birlikte başlayan yöneten yönetilen ilişkisi, zaman içerisinde toplumsal yaşayışla birlikte gelişen ve değişen gereksinimler sonucu bu ilişkilerin biçimsel olarak organize edilmesi ile yeni biçimsel örgütlerin doğmasına sebep olmuştur. Spor örgütleri de bunlardan biridir. Yaşam döngüsü içerisinde insanların belirli bir amaca yönelik olmayan kinetiksel eylemleri, ruhani düşüncülerine yönelik ritüelleri, her çağda en ilgi çekici olgular olmuşlardır. İnfomal anlamda sporun başlangıcı olarak insanların doğadaki saldırma ve savunma amaçlı bu hareketleri, aynı zamanda insan bedeninin eğitilmesinin de temel aracı olmuştur. Sporun ilk yapılaş şekilleriyle, formal bir nitelik kazanarak örgülerce yaptırılması arasında yüzyıllar geçmiş, spor özünde oyun olmasına karşın birçok kullanım alanı bulmasıyla birikimler oluşmuştur. Örgütsel olarak bu birikimin bir boyutu da yönetim bilimi disiplininin yararlanarak oluşan spor yönetimi bilimidir (Fişek 2003, s.69).

Günümüzde spor, uluslararası örgütlerin ortaya koyduğu evrensel değerler ile ele alınmak kaydıyla her kesimin faydalandığı önemli bir araç haline gelmiştir (Sunay 2010,s.1). Toplumsal değişim ve dönüşümler her alanda olduğu gibi spor yönetimi alanında da kendini göstermektedir. Spor hizmetini sunan örgütlerin, ortaya çıkan yeni ihtiyaçları karşılayabilmesi için, sporun hem girdisini hem çıktısını oluşturan insanların ihtiyaç ve isteklerini dikkate alan, demokratik, gelişmeye açık, verimliliği önemseyen, hizmetlerde ve yönetimde kaliteyi eksenine alan bir spor yönetimi yaklaşımını benimsenmesini zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluk gerek kalkınma planları, gerekse hükümet politikaları ve spor şuralarında da yer bulmuştur (Bilir 2005, s.5). Bu durum 1999 yılında düzenlenen Spor Şurasında görüşülen “Sporda Özerklik ve Spor Teşkilatının Yeniden Yapılandırılması Ön Hazırlık Komisyon Raporu” nda belirtilen, yönetsel anlamda mevcut durumun saptanmasındaki maddelerden de anlaşılmaktadır (Spor Şurası 1999, s.323-337);

1. Merkezdeki idari yapı ve yönetim hantal olup, merkezî teşkilat mevcut yapısıyla gelişen toplumumuza dar gelmekte ve ihtiyaçlara cevap vermekte yetersiz kalmaktadır.

2. Mevcut teşkilat, ticaretleşen anlayış çerçevesinde yeni bir yapılanmayı gerektirmektedir.

3. Mevcut teşkilat devletin hantal mali bürokrasisi içinde yavaşlamakta, sporun yarattığı ve yaratabileceği mali kaynakları kullanamamaktadır.

4. Merkezden bölgelerle ilgili yapılan planlama yetersiz olmaktadır. Yönetim siyasi otoritenin olumsuz etkisindedir.

5. Türkiye'deki spor teşkilatının tepeden aşağıya merkezîyetçi bir yönetim şekli olduğu, bunun da tabanın (kulüplerin) ihtiyaçlarına cevap vermekte yetersiz kaldığı anlaşılmaktadır.

6. Merkezî yönetimin Ankara'dan verdiği talimatlar taşra yönetiminin tercihi ile çelişmekte ve yönetsel karmaşıklığa neden olmaktadır.

7. İdari yapı içinde ilçe müdürlüğü gibi görevlerin yetki ve sorumlulukları belirlenmediğinden, söz konusu kadrolar sadece kişilere avantajlı kadro verme amacıyla kullanılmaktadır.

8. İllerde Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri değişik sporların yapılmasında öncülük etmelerine rağmen sporun yaygınlaştırılıp kulüplere devredilmesini başaramamıştır. Kamu kaynakları bazı kulüpler lehine kullanılarak spor kulüpleri arasında haksız rekabet yaratılmıştır.

9. Gençlik ve Spor taşra teşkilatı siyasal etkiler nedeniyle verimli çalışmamaktadır.

2008 yılı “Spor Şurası Spor Teşkilatının Yeniden Yapılanması Üst Komisyon Raporu” nda ise, spor örgütlenmesi ve yönetimine ilişkin şu hususlar dile getirilmiştir (Spor Şurası 2008, s.192);

1. Türk toplumunun hareketsiz yaşama sürüklenmiş olması nedeni ile Türk spor politikasında hareketli yaşamın temel hedef olarak belirlenmesi,

2. Devletin spor politikasında, bölgesel yetenekleri öne çıkaran uygulamalar yapılmalı ve o bölgelere bu doğrultuda yatırımlar yönlendirilmelidir.

3. Belediyelerde spor hizmetleri dairesi / şubesi oluşturulmalı ve “spor hizmetleri” sınıfından istihdamlarının gerçekleştirilmesi için yasal düzenleme yapılmalıdır.

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planında (DPT, 2000), yeni bir bin yıla girerken Avrupa Birliği’ne aday olan Türkiye’nin, 2001-2005 yıllarında sporda ileri gitmiş ülkeler seviyesinde spor politikalarını belirlemesi ve bu politikalara ilişkin uygulamalarını ortaya koymasının kaçınılmaz olduğu vurgulanmıştır. Planda, geniş kitlelerin spor yapmasını ve gönüllü insan gücünün spor yönetimine katılmasını başaramayan ülkemiz için, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı çalışmaları, yeni bir yapılanma için önemli bir fırsatı yeniden yaratmıştır denilmektedir.

Bu bağlamda, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde oluşturulan Beden Eğitimi Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporunda (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları ÖİK Raporu 2000, s.10-11); Türkiye sporda, öncelikle, idari, mali ve hukuki yönden demokratik ve özerk yönetim yapısına gerek duymaktadır. Bu yapının, kamu yönetimi, spor dalı federasyonları ve sivil toplum örgütleri işbirliğinde kurulması, doğal olarak demokratik gelişmeleri hızlandıracak ve istenen hedeflere varılmasını kolaylaştıracaktır. Aynı süreç içinde, devlet yapısının ve kaynaklarının verimliliğine yönelik önlemler de alınabilecektir. Açık ve demokratik yönetim yapısında, sporun sanat gibi eğitim araçlarından birisi olduğu daha belirgin olarak anlaşılacak, sonuçta spordan sorumlu devlet yönetiminin kendini geliştirmesini ve fazla kaynak ayırmasını sağlayacaktır. Sosyo-politik ve yönetsel paradigmaları derinden etkileyen küreselleşme süreci, devletlerin özellikle yönetsel yapılarında değişimi ve dönüşümü zorunlu kılmıştır. Liberal düşünce tarzı, bireysel hak ve özgürlükler, yönetimde hesap verilebilirlik vb. olgular ışığında, devlet örgütlenmesinde yeniden yapılanma reformları başlamış, vatandaş odaklı kamu yönetimi biçimi benimsenmeye başlamıştır (Ener ve Demircan 2008, s.57-82).

Kamu yönetimini değişime zorlayan şartlar arasında, halkın yönetimlerden beklentisinin, nicel ölçütlerden kalite ölçütlerine yönelmiş olması, hizmetlere ilişkin karar alma süreçlerine katılım taleplerinin yoğunlaşmasıdır. Bu talepler karşısında verimli bir hizmet sunumu yapamayan, sürekli büyüyen, bütçe açıkları veren ve enflasyon üreten kamu kesimine dönük olarak eleştirel yaklaşımlar toplumlarda yaygınlaşmaya başlamış, bu baskı altında kamu bürokrasileri ve siyaset yeniden yapılanmaya yönelmiştir. Artık toplumun taleplerine karşı daha duyarlı, katılımcılığa önem veren, hedef ve önceliklerini netleştirmiş, hesap veren, şeffaf, vatandaş memnuniyetini önde tutan, vatandaş merkeze yerleştiren, vatandaş odaklı yönetim anlayışına sahip daha etkin bir kamu yönetimi talebi dile getirilmekte, kamunun üretimden çekilmesi, düzenleyici işlevinin güçlendirilmesi, özel sektör ve toplum ile paydaşlık ilişkisi geliştirmesi öngörülmüştür. Kamu hizmetlerini yerine getirmek ise değişik şekillerde olup, merkezden yönetim ve yerinden yönetim anlayışına göre değişmektedir. Merkezi olarak sunulan bir takım kamusal hizmetlerin verimsizliği nedeniyle, yönetimde desantralizasyon modeline başvurulmaktadır. Desantralizasyon merkezi yönetimin gücünü azaltırken yerel yönetimlerin sorumluluklarında da bir artışa yol açmaktadır. Merkezi yönetimin sorumluluklarını azaltma amacı güden desantralizasyon olgusu, kalkınmanın gerçekleştirilmesi için özel sektör ve hükümet dışı örgütler tarafından serbest katılımı esas alan bir kamu yönetimi biçimidir. Bazı kamusal hizmetlerin sunumunda desantralizasyon, çağımızın demokrasi anlayışının da kaçınılmaz bir gereğidir. Çünkü bireylerin yaşama koşulları ile ilgili kararların alınmasına katılmaları, toplumsal gelişmenin hızlandırılması konusunda bilgi ve yeteneklerini seferber edebilmeleri aynı zamanda demokrasinin özünü de oluşturmaktadır (Acar ve Kitapçı 2009, s.86).

Desantralizasyon genel anlamda ülkemizde adem-i merkeziyetçilik veya yerelleşme kavramlarıyla anlam bulurken, evrensel anlamda merkezi yönetimden yerel yönetimlere yetki aktarımıdır. Desantralizasyon yerinden yönetimci bir anlayışın ürünüdür. Avrupa Birliği ülkelerinde ön plana çıkan “yönetimde ve hizmette halka yakınlık” şeklinde ifade edilen ve üye ülkelerce şart olarak kabul edilen “subsidiarite” ilkesiyle kavram olarak belirginleşen “yönetişim” terimi de, desantralizasyon kavramıyla birlikte anlam kazanmaktadır. Desantralizasyon ve yönetim, Avrupa ülkelerinin yönetim biçimi gibi görünse de, günümüzde değişen ve gelişen dünya şartlarında yönetim biçimi olarak yerini almaktadır. Gerek merkezi otoritenin yürüttüğü kamusal hizmet fonksiyonlarının giderek karmaşık hale gelmesi ve gerekse kamusal hizmetlerdeki etkinliği sağlamada yaşanan zorluklar nedeniyle, bu süreçteki enformasyon kanallarının ve karar alma sorumluluğunun alt birimlere aktarılması zorunluluğunu ortaya çıkmaktadır. Bu tür sorumlulukları en hızlı ve en sağlıklı şekilde yerine getirmek isteyen üst yöneticiler, yerel yönetimleri geliştirmek için yoğunlaşan bireysel talepleri de dikkate alarak desantralizasyon düşüncesine giderek daha fazla önem vermektedirler. AB’nin kamu yönetimi alanında istediği reformlar ile etkinlik, verimlilik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve daha demokratik olma hedeflenmekte ve bu değerler ile kamusal hizmetlerde desantralizasyon arasında bir paralellik olduğu sürekli vurgulanmaktadır. Desantralizasyon, demokratikleşmeyi, şeffaflığı, etkinliği ve hesap verebilirliği halk adına daha da etkin kılacaktır. Bu alandaki en büyük adım AB’nin yerel yönetimler politikasının gelişmesinde ve şekillenmesinde önemli bir yere sahip olan Avrupa Yerel Özerklik Şartının kabul edilmesidir. Şartla birlikte Avrupa Konseyine üye olan Avrupa Birliği üye ve aday ülkeleri sözleşme ile belirlenen hedeflere ulaşmak için düzenlemeler yapmak zorunda kalmışlardır. AB bu süreci kolaylaştırıcı ve yönlendirici politikalar izlemiştir. Bu süreçte desantralizasyon ve yerindelik (Subsidiarite) ilkesi AB’de merkezi yönetimin yetki ve görevlerinin yerel yönetimlerce paylaşılmasında önemli rol oynamıştır (Demirkaya 2010, s423-425).

Türkiye, 2000’li yıllarda iç ve dış dinamiklerin etkisiyle siyasal, sosyal, ekonomik ve yönetsel alanlarda yoğun bir değişim sürecine girmiştir. Şüphesiz, yaşanmakta olan bu değişimin en önemli nedenlerinden birisi, Aralık 1999 tarihinde Helsinki’de gerçekleştirilen Avrupa Konseyi Zirve toplantısında Türkiye’ye aday ülke statüsü verilmesi ile başlayan Avrupa Birliği’ne (AB) üyelik sürecidir. Türkiye ile AB ilişkilerinde yaşanan yeni dönem ile birlikte Türkiye, üyelik kriterlerini yerine getirmek, AB normlarına uyum sağlamak için birçok alanda olduğu gibi kamu yönetiminde de geniş kapsamlı reformlar gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda Türkiye’de kamu yönetimi sistemine yönelik değişiklikler, AB süreci ile birlikte hız kazanmış görünmektedir. Ancak bu değişikliklerin yasal düzenlemeler olarak kalmayıp, uygulamaya da yansması gerekir. Bu nedenle reform sürecinde tüm kurum ve kuruluşlar üzerlerine düşeni yerine getirmeli ve sadece AB üyeliği için değil, kamu yönetiminin çağdaş norm ve ilkeler doğrultusunda bir yapıya kavuşabilmesi için de bunun kaçınılmazlığının bilincinde olunması gerekmektedir (Canan 2008, s.5). Dünya ile entegrasyonu ve AB’ye tam üyeliği hedef edinen ülkemizde de yürütülen kamu yönetimi alanındaki idari reformlarda, yerinden yönetim kuruluşlarına büyük önem verilmekte, yapısal değişim ve dönüşümler yerelleşme eksenine oturtulmaktadır. Bu süreçte kamusal hizmetler sunan merkezi örgütlerin yetki ve görevlerini desantralize ederek yerinden yönetimlere devredilmesi süreci, AB’ne uyum programı ile birlikte başlayan kamu idarelerinin yeniden yapılandırılması süreci ile hızla devam etmektedir. Ülkemizde kamusal hizmet sunum örgütlerinden biri olan Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Spor Genel Müdürlüğü, hiyerarşik olarak Türk Spor Yönetiminde söz sahibi merkezi tek devlet teşkilatıdır.

Sporun da sürekli değişen ve gelişen şartlar çerçevesinde değişime uyum sağlaması gerekir. Bu uyumun sağlanabilmesinin en önemli yolu, kurumun kendini sürekli yenilemesi, değişim fırsatlarını analiz edip ortaya çıkan potansiyeli değerlendirmesi ve en uygun stratejinin belirlenip bunun uygulanması için yeniden örgütlenme ve yapılanması zorunluluk olduğu görülmektedir. Modern, elit, sağlıklı ve sosyal bir topluluk içerisinde yaşama isteği tüm bireylerin hakkı olduğu gibi devletlerin sosyal devlet rolünü yerine getirmesi açısından da oldukça önemlidir. Bu anlamda, spor kurumu ve fonksiyonlarının, çağdaş yönetim ilkelerine uygun, etkin ve tüm bireylerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir anlayışla işletilmesi, sportif eğilim ve beklentilerin en uygun düzeyde karşılanarak sporun toplumun tüm kesimlerince yapılabiliyor olması, sosyal devlet ilkesinin asıl amacı olan bireylerin refah seviyelerinin yükselmesine de yardımcı olacaktır. Bunun için devlet, spor faaliyetlerini yürütmek, geliştirmek ve yurt geneline yaymak görevini merkezi idareye bağlı Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı olarak Spor Genel Müdürlüğü aracılığıyla bizzat üstlenmiştir. Ancak devlet, anayasa hükümleri ile üzerine aldığı bu görevi, başta finansal kaynak problemi olmak üzere çeşitli nedenlerle istenilen düzeyde yerine getirememektedir (Bayansalduz 2003, s.51). Türk spor yönetiminin, AB’ye üyelik sürecinde ulusal ve uluslararası fonksiyonunu sağlıklı bir biçimde yerine getirebilmesi için, toplumun spora dönük tarihsel ve sosyo kültürel geçmişi ve bireysel ihtiyaçları doğrultusunda etkili ve rasyonel hizmet sunması ve bu hizmeti sürekli geliştirmesi ile olanaklıdır. Spor’ a dönük hizmetlerin gittikçe önem kazanması nedeniyle bu hizmetleri sunan örgütleri merkeziyetçilikten arındırmak (kurtarmak) gerekmektedir (Will 1993, s.21).

Avrupa topluluğu ile bütünleşmeyi hedef edinmiş ülkemizde, bireylerin yönetimin her alanında söz sahibi olarak yönetime katılmak istemesi, demokratik ilkeler çerçevesinde istek ve ihtiyaçları doğrultusunda kamusal hizmeti talep etme hakkının giderek artması, merkezi idarelerin verimli hizmet üretme yerine bürokrasiye dayalı işlevsiz hizmet üretmesi sonucu, bireylere en yakın yerden hizmetlerin sunulması, hizmetlerde kalite ve verimlilik, yönetimde katılımcılık ve şeffaflık gibi küresel olguların hızla hizmet sunan örgütlerin gündemlerine alınmış olması bu araştırmanın hareket noktasını oluşturmaktadır. Araştırma ile Spor Genel Müdürlüğünün kamu yönetiminde sadece koordinasyon görevi üstlenerek spor yönetimindeki yetki ve görevlerini yerel yönetimlere desantralize etmesi konusunda yerel yönetimlerden sorumlu Belediye Başkanları ile İl ve İlçe Spor Müdürlerinin görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Avrupa Birliğine üyelik sürecinde Türk spor yönetiminin desantralizasyonuna ilişkin olarak yerel yöneticiler ile spor yöneticilerinin görüşlerinin ilk kez birlikte ele alınması, araştırmaya orijinal olma özelliği kazandırmaktadır. Araştırma; Avrupa Birliği ile bütünleşme sürecinde, Avrupa Birliğine üye ülkelere oranla, daha fazla genç nüfusa ve coğrafi spor alt yapısına sahip ülkemizde, Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatında görevli İl ve İlçe Spor Müdürleri ile yerel yönetimlerden sorumlu Belediye Başkanlarının, Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin görüşlerinin belirlenmesi, yerel ve spor yöneticilerinin görüşleri arasında; Cinsiyet, eğitim durumu ve kıdeme göre anlamlı bir farkın olup olmadığının incelenerek, AB' ne üyelik sürecinde Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin var olan durumu ortaya koyması ve geleceğe ışık tutması açısından önemli görülmektedir.

Yöntem:

Araştırmanın evrenini, Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak görev yapan 81 Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü, 647 Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürü olmak üzere toplam 728 Spor Yöneticisi (Kaynak:638 Sayılı KHK, RG:08.06.2011, Sayı 27958), 16 Büyükşehir Belediye Başkanı, 65 İl Belediye Başkanı, 143 Büyükşehir İlçe Belediye Başkanı, 749 İlçe Belediye Başkanı ve 1977 Belde Belediye Başkanı olmak üzere toplam 2950 Yerel Yönetici oluşturmaktadır (Kaynak: İçişleri Bakanlığı MİGM 2011 İstatistikî Verileri).

Araştırmanın grubunu ise; 16 Büyükşehirde görev yapan İl ve İlçe Belediye Başkanları ile İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürleri oluşturmaktadır. Araştırmanın grubuna alınan bu illerde; 16 Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü, 236 Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürü olmak üzere toplam 252 Spor Yöneticisi ile 16 Büyükşehir Belediye Başkanı, 143 Büyükşehir İlçe Belediye Başkanı ve 167 İlçe Belediye Başkanı olmak üzere toplam 326 Yerel Yönetici görev yapmaktadır. Örneklemin büyüklüğü % 95 güven seviyesinde bulunmuştur. Örnekleme alınan yönetici sayılarının tespitinde, Belediye Başkanları için Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün (MİGM) istatistikî bilgileri, İl ve İlçe Spor Müdürlerinin sayılarının tespiti için ise Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğünden alınan resmi yazısı temel alınmıştır.

Araştırma verilerinin toplanması için önce Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğünün idari teşkilatlanmasına ilişkin yönetsel yetkileri incelenmiş ve bu yetkilerinin desantralizasyonu konusunda benzer araştırmaların veri toplama araçları incelenmiştir. Bu araştırmada anketin geliştirilmesinde; Yasir GEÇİT'in "Eğitimde Yerinden Yönetim Yaklaşımı (Bursa İli Örneği)" konulu yüksek lisans tezinden kurum türüne uyarlanan veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmaya katılan yöneticilerin cinsiyet, görev, eğitim durumu ve yöneticilik kıdemini belirlemeye yönelik 4 sorudan oluşan kişisel özellikleri belirlemeye ilişkin sorular, ikinci bölümünde ise; Sporun kamusal yönetiminde desantralizasyona ilişkin 23 kapalı soru ve 1 açık uçlu soru bulunmaktadır. Ankette yer alan sorular için LIKERT tipi tercih edilmiştir. Buna göre; Hiç katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4), Tamamen Katılıyorum (5) biçimindeki en olumsuz seçeneğten en olumlu seçeneğe doğru artan biçimde puanlanan Likert tipli beşli dereceleme ölçeği kullanılmıştır.

Yerel yönetici konumundaki Belediye Başkanlarına İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü kanalı ile ulaştırılarak doldurulan anketler resmi kanalla enstitü müdürlüğüne geri gönderilmiştir. İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerine ise anket araştırmacı tarafından gönderilmiş ve geri toplanmıştır. Uygulanan ve geri alınan anket sayıları tablo 1' de gösterilmiştir.

Tablo1: Uygulanan Anket Sayıları

Anket Ulaştırılan Yönetici Grubu	Gönderilen Anket Sayısı	Geri Alınan Anket Sayısı	
	n	n	%

Yerel Yöneticiler (Belediye Başkanı)	326	310	%95
Spor Yöneticileri (İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü)	252	206	%81
Toplam	578	516	%89

Araştırmada elde edilen bulgular değerlendirilirken SPSS 16.0 programı kullanılmıştır. Araştırma verileri değerlendirilirken betimleyici istatistikî metotların yanı sıra, verilerin gruplar arası karşılaştırmalarında t-testi, ANOVA ve farklılığa neden olan grubun tespitinde Scheffe ve Tukey testi kullanılmıştır. Gruplar arası anlamlılık düzeyi için $p < 0,05$ değeri baz alınmıştır.

Anketlerden elde edilen verilerin tüm yöneticilerce anlaşılabilirliğini değerlendirmek amacıyla ilk önce faktör analizi uygulaması yapılmıştır. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı 0,841 olduğundan değişkenlerin faktör analizine uygunluğunun mükemmel seviyede olduğu görülmüştür. Verilerin yapılan faktör analizinde, ankette yer alan maddelerin ortak varyansları hesaplanarak faktör yük değerleri 0,35 ve daha yüksek olan maddeler analize alınmış, faktör yük değeri 0,35'in altında bulunan maddeler analizden çıkarılmıştır. 23 maddeden oluşan Türk spor yönetiminde desantralizasyon anketinde, analizler sonucunda 16 madde kalmış ve 4 boyutlu bir anket elde edilmiştir. Anketin güvenilirliği için yapılan Cronbach's Alpha Güvenilirlik Testinin sonucu 0,850 ($p > 0,05$) çıktığından verilerin güvenilirliği yüksek görülmüştür.

Bulgular:

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Kişisel Durumuna Göre Dağılımları

		f	%
CİNSİYET	Kadın	7	1,4
	Erkek	509	98,6
	GÖREV		
	Büyükşehir Belediye Başkanı	16	3,1
	Merkez İlçe Belediye Başkanı	135	26,2
	İlçe Belediye Başkanı	159	30,8
	Toplam Yerel Yönetici Sayısı	310	60,1
	İl Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü	15	2,9
	İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü	191	37,0
	Toplam Spor Yöneticisi Sayısı	206	39,9
EĞİTİM	İlköğretim	22	4,3
	Lise	63	12,2
	Önlisans	37	7,2
	Lisans	333	64,5
	Lisansüstü	61	11,8
KIDEM	1-5 Yıl	124	24,0
	6-10 Yıl	159	30,8
	11-15 Yıl	78	15,1
	16-20 Yıl	59	11,4
	21 Yıl Üstü	96	18,7
TOPLAM		516	100

Tablo 3: Yerelleşme Faktörü Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri

Maddeler	Katılma Dereceleri	Yerel Yöneticiler		Spor Yöneticileri		Toplam	
		f	%	f	%	f	%
Gençlik ve Spor Bakanlığı, yetkilerini yerel yönetimlere desantralize ederek Türk Spor Yönetim sistemi yerinden yönetim sistemi biçiminde yapılandırılmalıdır	Hiç Katılmıyorum	6	1,9	18	8,7	24	4,7
	Katılmıyorum	18	5,8	22	10,7	40	7,8
	Kararsızım	23	7,4	13	6,3	36	7,0
	Katılıyorum	156	50,3	102	49,5	258	50,0
	Tamamen Katılıyorum	107	34,5	51	24,8	158	30,6
Gençlik ve Spor Bakanlığından, yerel yönetimlere yetki aktarılmasıyla, merkez örgütündeki iş yükü, bürokratik gecikmeler ve kırtasiyecilik azalır.	Hiç Katılmıyorum	8	2,6	10	4,9	18	3,5
	Katılmıyorum	12	3,9	15	7,3	27	5,2
	Kararsızım	19	6,1	19	9,2	38	7,4
	Katılıyorum	156	50,3	107	51,9	263	51,0
	Tamamen Katılıyorum	115	37,1	55	26,7	170	32,9
Gençlik ve Spor Bakanlığı, yerel yönetimlerden gelen bilgileri kullanarak daha gerçekçi ve etkili spor politikaları oluşturur.	Hiç Katılmıyorum	1	0,3	8	3,9	9	1,7
	Katılmıyorum	26	8,4	13	6,3	39	7,6
	Kararsızım	11	3,5	9	4,4	20	3,9
	Katılıyorum	180	58,1	131	63,6	311	60,3
	Tamamen Katılıyorum	92	29,7	45	21,8	137	26,6
Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon sağlanarak yerel yönetimler, merkez teşkilatının gerçekleştiremediği görevleri yerine getirir.	Hiç Katılmıyorum	8	2,6	6	2,9	14	2,7
	Katılmıyorum	21	6,8	15	7,3	36	7,0
	Kararsızım	49	15,8	39	18,9	88	17,1
	Katılıyorum	131	42,3	93	45,1	224	43,4
	Tamamen Katılıyorum	101	32,6	53	25,7	154	29,8
Yerel düzeyde spor ile ilgili politikaları oluşturma ve spor yönetiminde karar alma süreci yerel yönetimlerce daha çabuk alınır.	Hiç Katılmıyorum	0	0,0	3	1,5	3	0,6
	Katılmıyorum	13	4,2	11	5,3	24	4,7
	Kararsızım	24	7,7	22	10,7	46	8,9
	Katılıyorum	184	59,4	126	61,2	310	60,1
	Tamamen Katılıyorum	89	28,7	44	21,7	133	25,8
Yerel halkın spor ile ilgili karar alma sürecine katılımı sağlanarak demokratikleşme gerçekleştirilir	Hiç Katılmıyorum	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Katılmıyorum	19	6,1	10	4,9	29	5,6
	Kararsızım	26	8,4	9	4,4	35	6,8
	Katılıyorum	174	56,1	151	73,3	325	63,0
	Tamamen Katılıyorum	91	29,4	36	17,5	127	24,6
Spor yönetiminin desantralizasyonu ile spor etkinlikleri, spor ihtiyaçlarına ve yerel koşullara uygun olarak halkın katkıları ile daha az maliyetle yürütülür	Hiç Katılmıyorum	0	0,0	2	1,0	2	0,4
	Katılmıyorum	24	7,7	11	5,3	35	6,8
	Kararsızım	30	9,7	16	7,8	46	8,9
	Katılıyorum	197	63,5	151	73,3	348	67,4
	Tamamen Katılıyorum						

	Tamamen Katılıyorum	59	19,0	26	12,6	85	16,5
--	---------------------	----	------	----	------	----	------

Tablo 4: Politika Faktörü Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri

Maddeler	Katılma Dereceleri	Yerel Yöneticiler		Spor Yöneticileri		Toplam	
		f	%	f	%	f	%
Türk spor yönetiminin desantralizasyonu ile yerel spor yöneticilerinin, halk tarafından daha çok ilgi gören hizmetlere yönelmesi, sporun genel amaçlarından ve ilkelerinden uzaklaşılmasına neden olur.	Hiç Katılmıyorum	73	23,5	50	24,3	123	23,8
	Katılmıyorum	177	57,1	92	44,7	269	52,1
	Kararsızım	42	13,5	44	21,4	86	16,7
	Katılıyorum	12	3,9	15	7,3	27	5,2
	Tamamen Katılıyorum	6	1,9	5	2,4	11	2,1
Desantralizasyon ile birlikte merkezi idarenin güç ve otoritesi azalır.	Hiç Katılmıyorum	33	10,6	41	19,9	74	14,3
	Katılmıyorum	209	67,4	138	67,0	347	67,2
	Kararsızım	32	10,3	10	4,9	42	8,1
	Katılıyorum	29	9,4	14	6,8	43	8,3
	Tamamen Katılıyorum	7	2,3	3	1,5	10	1,9
Türk Spor Yönetiminin desantralizasyonu ile birlikte halk arasındaki nüfuzlu kişiler kendi çıkarları yönünde spor yönetimini etkileyerek spor hizmetlerinde tarafsızlığı sağlamayı zorlaştırır	Hiç Katılmıyorum	35	11,3	32	15,5	67	13,0
	Katılmıyorum	192	61,9	125	60,7	317	61,4
	Kararsızım	37	11,9	12	5,8	49	9,5
	Katılıyorum	40	12,9	31	15,0	71	13,8
	Tamamen Katılıyorum	6	1,9	6	2,9	12	2,3

Tablo 5: Planlama Boyutu Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri

Maddeler	Katılma Dereceleri	Yerel Yöneticiler		Spor Yöneticileri		Toplam	
		f	%	f	%	f	%
Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon ile birlikte, yerel düzeyde bulunan spor araç-gereçleri, personel, bina ve diğer kaynaklar daha etkili ve verimli kullanılır.	Hiç Katılmıyorum	0	0,0	5	2,4	5	1,0
	Katılmıyorum	44	14,2	36	17,5	80	15,5
	Kararsızım	16	5,2	12	5,8	28	5,4
	Katılıyorum	161	51,9	121	58,7	282	54,7
	Tamamen Katılıyorum	89	28,7	32	15,5	121	23,4
Spor yönetimi hizmetlerinde görevlendirilecek yönetici, spor uzmanı, sözleşmeli vb. diğer spor iş görenlerinin istihdam edilmesi yerel yönetimlerce planlanıp yürütülmelidir.	Hiç Katılmıyorum	1	0,3	0	0,0	1	0,2
	Katılmıyorum	53	17,1	46	22,3	99	19,2
	Kararsızım	29	9,4	12	5,8	41	7,9
	Katılıyorum	181	58,4	126	61,2	307	59,5
	Tamamen Katılıyorum	46	14,8	22	10,7	68	13,2
Spor dallarının geliştirilmesi, içeriklerinin belirlenmesi işlemleri yerel yönetimlerce yürütülmelidir.	Hiç Katılmıyorum	9	2,9	9	4,4	18	3,5
	Katılmıyorum	46	14,8	46	22,3	92	17,8
	Kararsızım	16	5,2	10	4,9	26	5,0
	Katılıyorum	183	59,0	110	53,4	293	56,8

	Tamamen Katılıyorum	56	18,1	31	15,0	87	16,9
--	---------------------	----	------	----	------	----	------

Tablo 6: Finansman Boyutu Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri

Maddeler	Katılma Dereceleri	Yerel Yöneticiler		Spor Yöneticileri		Toplam	
		f	%	f	%	f	%
Sportif kompleksler için arsa temini, tesis yapımı, tesis ve binaların onarımı yerel yönetimlerce sağlanmalıdır	Hiç Katılmıyorum	15	4,8	4	1,9	19	3,7
	Katılmıyorum	34	11,0	37	18,0	71	13,8
	Kararsızım	20	6,5	8	3,9	28	5,4
	Katılıyorum	188	60,6	127	61,7	315	61,0
	Tamamen Katılıyorum	53	17,1	30	14,6	83	16,1
Sportif hizmetlerine ilişkin mal ve hizmet alımı, bakım ve onarımı için finansman yerel yönetimlerce sağlanmalıdır.	Hiç Katılmıyorum	16	5,2	5	2,4	21	4,1
	Katılmıyorum	47	15,2	41	19,9	88	17,1
	Kararsızım	15	4,8	11	5,3	26	5,0
	Katılıyorum	183	59,0	121	58,7	304	58,9
	Tamamen Katılıyorum	49	15,8	28	13,6	77	14,9
Spor hizmetine yönelik kurumların elektrik, su, haberleşme, ısınma vb. giderleri yerel yönetimlerce sağlanmalıdır.	Hiç Katılmıyorum	12	3,9	3	1,5	15	2,9
	Katılmıyorum	43	13,9	41	19,9	84	16,3
	Kararsızım	16	5,2	4	1,9	20	3,9
	Katılıyorum	178	57,4	129	62,6	307	59,5
	Tamamen Katılıyorum	61	19,7	29	14,1	90	17,4

Tablo 7: Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşlerinin Cinsiyete Göre t-testi Sonuçları ($p < 0,05$)

Faktör	Cinsiyet	N	Ort	SD	t	p
Yerelleşme	Erkek	509	3,99	0,65	0,73	0,13
	Kadın	7	3,81	0,26		
Politika	Erkek	509	3,69	0,94	0,19	0,74
	Kadın	7	3,76	0,53		
Planlama	Erkek	509	3,13	0,58	0,19	0,85
	Kadın	7	3,09	0,59		
Finansman	Erkek	509	2,77	0,54	0,97	0,29
	Kadın	7	2,57	0,46		

Türk spor yönetiminde desantralizasyona yönelik yönetici görüşleri arasında cinsiyete göre yapılan t testi sonucuna göre, yerelleşme, politika, planlama ve finansman alt boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Tablo 8: Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşlerinin Eğitim Durumuna Göre ANOVA Sonuçları ($*p < 0,05$)

Faktör	Eğitim durumu	N	Ort X	SD	f	p	Scheffe and Tukey test (Subset for alpha = 0.05)
--------	---------------	---	-------	----	---	---	--

Yerelleşme	İlköğretim	22	3,89	0,80	0,98	0,41	
	Lise	63	4,02	0,59			
	Önlisans	37	3,99	0,53			
	Lisans	333	4,02	0,59			
	Lisansüstü	61	3,85	0,94			
Politika	İlköğretim	22	4,19	0,55	5,59	0,00*	0,12
	Lise	63	3,40	0,94			
	Önlisans	37	3,68	0,84			
	Lisans	333	3,78	0,87			
	Lisansüstü	61	3,31	1,22			
Planlama	İlköğretim	22	3,30	0,32	3,58	0,07*	0,77
	Lise	63	3,22	0,49			
	Önlisans	37	3,26	0,59			
	Lisans	333	3,14	0,56			
	Lisansüstü	61	2,90	0,78			
Finansman	İlköğretim	22	2,66	0,46	2,977	0,01*	Tukey (sign.) 0,07
	Lise	63	2,98	0,61			
	Önlisans	37	2,69	0,39			
	Lisans	333	2,75	0,54			
	Lisansüstü	61	2,74	0,54			

Yöneticilerin, Türk spor yönetiminde desantralizasyona yönelik yerleşme boyutunda eğitim durumları bakımından anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0,05$). Politika, planlama ve finansman boyutunda ise yönetici görüşleri arasında eğitim durumu bakımından anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Eğitim durumuna bağlı farkın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe ve Tukey testinin sonuçlarına göre, Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin olarak; Önlisans mezunu yöneticiler ($\bar{X}=3,68$), lisans mezunu yöneticiler ($\bar{X}=3,78$) ve ilköğretim mezunu yöneticilerin ($\bar{X}=4,19$), lise ($\bar{X}=3,40$) ve lisansüstü ($\bar{X}=3,31$) mezunu yöneticilere göre, politika boyutunda spor yönetiminde desantralizasyona daha olumlu yaklaştıkları görülmüştür.

Planlama boyutunda yönetici görüşlerinin farklılaştığı eğitim durumları Scheffe testine göre; İlköğretim ($\bar{X}=3,30$), Önlisans ($\bar{X}=2,26$), lise ($\bar{X}=3,22$) ve lisans ($\bar{X}=3,14$) mezunu yöneticilerin planlama boyutunda spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin görüşlerinin lisansüstü ($\bar{X}=2,90$) eğitime sahip yöneticilere göre daha olumlu olduğu görülmüştür. Finansman boyutunda yönetici görüşlerinin farklılaştığı eğitim durumları yine Tukey testine göre analiz edilmiştir. Teste göre; lise ($\bar{X}=2,98$), lisans ($\bar{X}=2,75$), lisansüstü ($\bar{X}=2,74$), Önlisans ($\bar{X}=2,69$) eğitim durumuna sahip yönetici görüşlerinin, ilköğretim ($\bar{X}=2,66$) eğitim durumuna sahip yöneticilere göre daha olumlu olduğu görülmüştür.

Tablo 9: Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşlerinin Kıdeme Göre ANOVA Sonuçları (* $p<0,05$)

Faktör	Kıdem	N	Ort X	SD	f	p	Scheffe Test (Subset For Alpha = 0.05)
Yerelleşme	1-5 Yıl	124	3,99	0,04	0,52	0,71	
	6-10 Yıl	159	4,00	0,04			
	11-15 Yıl	78	4,07	,006			
	16-20 Yıl	59	3,93	0,05			
	21 Yıl Üstü	96	3,95	0,10			
Politika	1-5 Yıl	124	3,72	0,07	1,62	0,16	

	6-10 Yıl	159	3,76	0,07			
	11-15 Yıl	78	3,78	0,09			
	16-20 Yıl	59	3,45	0,12			
	21 Yıl Üstü	96	3,60	0,11			
Planlama	1-5 Yıl	124	3,13	0,05	2,42	0,04*	0,16
	6-10 Yıl	159	3,23	0,04			
	11-15 Yıl	78	3,08	0,07			
	16-20 Yıl	59	3,18	0,03			
	21 Yıl Üstü	96	3,01	0,06			
Finansman	1-5 Yıl	124	2,67	0,04	2,02	0,08	
	6-10 Yıl	159	2,85	0,04			
	11-15 Yıl	78	2,75	0,05			
	16-20 Yıl	59	2,80	0,07			
	21 Yıl Üstü	96	2,75	0,06			

Türk spor yönetiminde, yerelleşme, politika ve finansman boyutlarında desantralizasyona ilişkin olarak yönetici görüşleri arasında kıdemlerine göre anlamlı bir fark yoktur. Planlama boyutunda ise yönetici görüşleri arasında kıdemlerine göre anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu farkın hangi kıdemler arasında olduğuna dair yapılan Scheffe testinde, 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan yöneticilerin ($\bar{X}=3,23$) diğer kıdem grubunda olan yöneticilere göre planlama boyutu ile spor yönetiminde desantralizasyona daha olumlu yaklaştıkları görülmüştür.

Tartışma:

Kamusal hizmet sunma görevi ile merkezi olarak örgütlenen ve yereldeki idari hizmetleri yine sıkı sıkıya merkeze bağlı taşra teşkilatlarınca yürütülen Türk spor yönetiminin desantralizasyonuna ilişkin yönetici görüşlerinin ortalamaları incelendiğinde; yerelleşme ($\bar{X}=3,99$), politika ($\bar{X}=3,69$), planlama ($\bar{X}=3,13$) ve finansman ($\bar{X}=2,77$) alt boyutlarında Belediye Başkanları ile Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin görüşlerinin birbirine çok yakın olduğu görülmüştür. Gerek yerel yöneticiler ve gerekse il ve ilçe spor yöneticileri, Türk spor yönetiminde merkezi idarenin yetkilerinin yerleştirilmesi konusunda fikir birliği içerisinde olduklarıdır. Küreselleşme olgusu, ulus devletin yetki ve egemenlik alanını değiştirerek yeniden belirlenmesini zorlamaktadır. Bu olguya paralel olarak, merkezi yönetimler ile yerel yönetimler arasında yetki ve kaynak bölüşümünün yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Türkiye’de Cumhuriyetin ilk yıllarında görev (hizmet) bölüşümü yapılmasına rağmen, etkin bir kaynak bölüşümü yapılamadığı için merkezi yönetim yerel yönetimlere verdiği görevleri süreç içerisinde geri almıştır (Akyar 2008, s.12). Halka en yakın kurumlar olarak günümüz modern devletinde önemli işlevleri olan yerel yönetimler, birçok hizmetin halka sunulmasında çabukluğu ve kolaylığı sağlamaktadırlar. Bunun yanında sadece kamu hizmetlerinin sunulması konusunda değil demokratikleşme konusunda da yerel yönetimlerin önemi yadsınmaz (Alodalı ve ark. 2007, s.2-10).

Akyar (2008), Kamu Hizmetlerinin Desantralizasyonu Sürecinde Türkiye’de Belediye Hizmetleri ve Gelirleri konulu araştırmasında, hizmetlerin bireylerin ihtiyaçlarına ve isteklerine göre özel olarak düzenlenmesi gerektiği ve bu denli çeşitlilik oluşturan hizmetlerin sunumunda yerel yönetimler daha fazla katılımcı rol üstlendiklerini tespit etmiştir. Reform ihtiyacının tüm kamu yönetimi alanında uygulanmaya çalışıldığı bir dönemde merkezi spor yönetiminin, insanların yerel düzeydeki ihtiyaçlarına uygun sportif altyapıya cevap veremediği, toplam iş yükü nedeniyle bürokratik gecikmeler sergilediği, etkili spor politikalarının ancak yerelden gelecek enformasyonla sağlanabileceği hem Belediye Başkanları hem de İl ve İlçe Spor Müdürlerinin katıldığı ortak konulardır. Araştırma sonucuna göre (Tablo 3) yerel ve spor yöneticilerinin neredeyse tamamına yakını (%87,6) yerel halkın spor ile ilgili karar alma sürecine katılmasının sağlanarak demokratikleşme gerçekleştirilir fikrine katıldıkları saptanmıştır.

Avrupa Konseyi tarafından Avrupa Yerel Yönetimler Konferansı’nda Mart 1992’de kabul edilen Avrupa Kentsel şartında da, yerel halk katılımına ilişkin olarak birtakım ilkeler oluşturulmuştur. Bu ilkelere, yerel siyasal yaşama hemşehri katılımı anlatılırken, temsilcileri serbestçe ve demokratik biçimde seçme hakkının korunmasına yer verilmiş ve bu katılımın, yerel, siyasal ve idari yapının her kademesinde etkinleştirilmesi vurgulandığı gibi, beldenin geleceği ile ilgili bütün büyük projeler konusunda hemşehrilere danışılması ve yerel yönetimlere gençlerin katılımının sağlanması gerektiği belirtilmiştir. Yerel yönetimler

demokrasi ile ilişkilendirilirken ya da bir ülkedeki demokrasinin ne ölçüde işlediğine karar verilirken genellikle yerel yönetimler esas alınır. Başka bir deyişle, bir ülkenin demokratikleşmesinin gerçekleşmesinde yerel yönetimler demokrasinin temel taşları olarak görülür (Uçar, 2004).

Yöneticilerin % 85,9'u (Tablo 3) Yerel düzeyde spor ile ilgili politikaları oluşturma ve spor yönetiminde karar alma sürecinin yerel yönetimlerce daha çabuk alındığını belirtmişlerdir. Yöneticilerin bu görüşü, yönetimde hizmet, verimlilik ve etkinlik ilkesi gereği hizmetin insanlara en yakın yerden sunulması ilkesi ile örtüşmektedir. Türk spor politikaları, belirlendiği ilke ve hedefler doğrultusunda gerçekleşmemektedir. Çünkü devlet, kendi belirlediği hedefleri gerçekleştirmede en büyük engeli yine merkezi yapısıyla kendisi teşkil etmektedir (Yetim 2005, s.240). Kamu idarelerinde desantralizasyon ile birlikte, adalet, eşitlik, performans yönetimi ve hesap verebilirlik konularında verimlilik ve sosyal diyaloglar artarak, yönetimde keyfiliği önlemek için hiyerarşik kontrolün sağlanmasına yardımcı olmaktadır (Demmke ve ark., 2006, s.6-83).

Spor yönetiminin desantralizasyonu ile spor etkinlikleri, spor ihtiyaçlarına ve yerel koşullara uygun olarak halkın katkıları ile daha az maliyetle yürütülebileceğine yerel ve spor yöneticilerinin %83,9'u katılmaktadırlar (Tablo 3). Gerçekten spor yönetiminin hizmet alanı oldukça geniştir. Bu geniş alanda yerel nitelikteki kamu hizmetlerinin merkezden yürütülmesi, maliyeti oldukça artırmaktadır (Hazman 2001, s.74). 2000 yılında yayınlanan İstanbul ve Anadolu Yakası Spor Dosyası: Problemler ve Çözüm Önerileri Raporunda; Sportif faaliyetlerle ilgili olarak Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı ve Başbakanlığa bağlı olan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bulunan Türkiye'de, spor alanında bir takım olumsuzlukların yaşandığı, gerek bakanlık ve gerekse genel müdürlükte yaşanan hızlı kadro değişimleri ve plansız çalışma neticesinde ülke çapında atıl durumda olan 420 dolayında tesisin bulunduğu saptanmıştır. Bu saptama geniş coğrafi alana sahip ülkemizde, merkezi olarak örgütlenen spor yönetiminin yerel düzeyde kaynakları etkin ve verimli kullanmadığını göstermektedir (İstanbul 2000, Rapor 2). Çağdaş ve demokratik yönetimlerin temel hedefleri, vatandaşların ekonomik ve sosyal refahını yükseltmek, fırsat eşitliğini sağlayarak kamusal hizmetleri en iyi şekilde karşılamaktır. Sözü edilen kamusal politika amaçlarına ulaşmak için "düzenleme" ya da diğer adıyla "regülasyon", önemli araçlardan biri olarak görülmektedir (OECD, 2002).

Yerel düzeyde bulunan spor araç gereçleri, personel, bina ve diğer kaynakların daha etkili ve verimli kullanılabileceğine yerel ve spor yöneticilerinin %78,1'i katılmaktadır (Tablo 4). Günümüz kamu yönetiminin en büyük sorunlarından birisi kaynakların rasyonel kullanılamamasıdır. Sporda geleceği kazanmanın yolu yalnızca kazanılan maçlar değildir. İçinde bulunulan spor tesisleri, spor yöneticileri, politikacılar, insanlar ve kültür faktörü gelecekteki performansı belirler (Taşkıran 2009, s.77). Kamu yönetiminin dünyadaki değişme ve gelişmelere paralel olarak yeniden yapılandırılması ihtiyacı, her geçen gün artarak devam etmektedir. Bu nedenle, kamu hizmetleriyle ilgili Devlet görevlerinin yeniden değerlendirilmesi ve vatandaşın idareden kaynaklanan şikâyetlerini en aza indirecek bir yönetim anlayışının hizmet alanlarına yerleştirilmesi önem arz etmektedir. Kamu hizmetlerinin vatandaşlara en etkin, kaliteli, hızlı bir şekilde sunulmasından hem merkezi yönetim hem de yerel yönetimler sorumludurlar. Ancak merkezi yönetimlerin var olan yapılarıyla kamu hizmetlerini etkin bir şekilde sunamayacağı bu nedenle bazı yetkilerinin yerel yönetimlere devredilmesi gerektiği son yıllarda yoğun bir şekilde tartışılmaktadır (Sezer 2008, s.92).

Tablo 6' ya göre yerel ve spor yöneticilerinin büyük çoğunluğu (%77,1) sportif hizmetlere ilişkin mal ve hizmet alımı, sportif komplekslerin yapımı ve bu komplekslerin her türlü giderlerinin yerel yönetimlerce karşılanması gerektiğini belirtmişlerdir. Avrupa'nın hemen her ülkesinde spor yerel yönetimler eliyle yürütülmektedir. Bu yönetimler aynı zamanda finansman belirleme ve harcama yetkisini de elinde bulundurmaktadırlar Alman spor kulüplerinin münferit gelir durumlarının analizi yapıldığında, yerel yönetimlerin ön planda olduğu görülmektedir (Bakır 2011,s.192). Bedenen ve ruhen sağlıklı bir toplum yetiştirilmesinin temel unsuru olan sporun, toplumumuzun tüm kesimlerine düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırmak suretiyle yaygınlaştırılması, sporun ve spor altyapısının bütün dallar itibarıyla ülke genelinde dengeli dağılımı, sporcu ve spor elemanlarının eğitim ve istihdam sorunlarının giderilmesi, tesis sayılarının artırılması ve rasyonel kullanılması sağlanacaktır (DPT 2000, s.92). Desantralizasyonda yerel ihtiyaçların daha iyi karşılanacağı, yerinden demokrasi, toplum katılımı, az gelişmişliğe çözüm, hizmette etkinlik ve verimlilik, devletin küçültülmesi gibi hedefler beklenmektedir (Özmüş 2005, s.8). Yerel yönetimlerin spor tesisi yapmak için kamu arazilerinden yararlanması kolaylaştırılmalı ve öncelikle yöre halkının ilgi, istek ve beklentilerine uygun "yaygın ve herkes için spor" ihtiyacını karşılamak için çok amaçlı tesislerin yapılması ve spor programlarının üretilmesi sağlanmalı, spor yapmaya elverişli atıl durumda bulunan kamu yapı ve binalarının (tren istasyonu, depo, okul vb.) yerel yönetimler tarafından spor ortamı olarak düzenlenmesi ve yöre halkının hizmetine sunulması için ilgili mevzuat uygun duruma getirilmelidir (Zengin ve Öztaş 2008, s.70).

Gerek bu araştırmada ortaya çıkan yöneticilerin görüşleri ve gerekse 2012 yılı hükümet programı, spor alanında bireylere daha iyi hizmet verilebilmesi için spor yönetiminin yerele yayılması ve yerel düzeyde tüm

kurumların koordinasyonunda etkin bir işbirliği gerektiği ortaya çıkmaktadır. Girmeye çalıştığımız Avrupa Birliği, vatandaşlarına daha iyi hizmet verebilmek için halka en yakın yönetim birimi olan, yerel yönetimlerin gelişmesine büyük önem vermekte ve yerel yönetimlerin işleyişi ile ilgili temel ilkeleri bulunmaktadır. AB 2001 yılının Temmuz ayında kabul ettiği İyi Yönetişim Beyaz Kitabı'nda "İyi Yönetişimin" ölçütleri olarak bu ilkeleri altı maddede toplamaktadır. Bunlar; Şeffaflık, Hesap Verilebilirlik, Katılım, Çalışma Uyumu, Yerindelik ve Etkinliktir. Kamu idarelerinde bu ilkelerin etkin kılınması yönetsel etkinliklerine bağlıdır. Türk spor yönetiminde AB normlarında kalite ve standardını yakalamak için yönetsel yapı ve işlevinde değişiklik gerekecektir (Kaya 2005, s.3). Dünyada ve ülkemizdeki gelişmeler ışığında Türk Spor Teşkilatı yapısı da bir değişim ihtiyacı içine girmiştir. Dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde, spor hizmetlerinin yürütülmesinde, Devletin yönlendirici ve özendirici, destekleyici ve denetleyici olması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, spor hizmetlerini yerine getirmek gönüllülük esasına bağlı sivil toplum örgütleri, merkezi idareden bağımsız olarak oluşturulmuş spor federasyonlarına, özel ve yerel yönetimlere terk edilmelidir. Dünyada spor örgütlenmesi ve spor hizmetleri çok çeşitlilik göstermelerine karşılık, genelde ortak yanları bulunmaktadır. Örneğin, hemen hemen bütün ülkelerde devlet denetleyici, destekleyici ve özendirici bir rol üstlenmektedir. Spor yatırımları ve hizmetlerin yürütülmesi ağırlıklı olarak özel ve tüzel kuruluşlara ve gönüllü kuruluşlara bırakılmalıdır (Kayalarlı 2007, s.12). Sporda ileri gitmiş birçok ülkede, devlet spor ortamını hazırlama görevinin alt yapı çalışmalarını üstlenmektedir. Sporu yönetmek yerine, sporu sevk ve idare eden kuruluşlara uygun ortamlar hazırlayarak destek rolü bulunmaktadır. Ülkemizde ise durum bu yapılanmadan farklı olup birçok konuda görülen devletçilik ve buna bağlı olarak ortaya çıkan aşırı merkezîyetçilik Türk sporun idari teşkilatlanmasında da kendini göstermektedir (Kavasoğlu 2011, s.123).

İnci (2011), Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Spora Katkıları ve Spor Politikalarının Karşılaştırılması konulu Yüksek lisans tezinde, sporla ilgili devletin sağladığı desteğin yanında yerel yönetimlerin görevleri arasında olması ve zorunlu hale getirilmesinin önemli bir adım olabileceğini, yerel yönetimlerin amatör sporculara destek olması ve sporcu yetiştirmesinin, ulusal başarıları arttırabileceğini, İsveç modelindeki gibi spor komiteleri kurulup hitap ettiği kitle çoğaltılıp ücretsiz spor hizmetinin verilebileceğini, aktif İngiltere projesi gibi bir projenin ulusal bazda hayata geçirilip yürütülmesi için belediyelerin görevlendirilerek o şehirle birlikte bir spor dalının akla gelmesi ile şehrin marka olmasının sağlanabileceğini önermiştir. Gençlik ve spor hizmetleri devletin asli ve sürekli görevleri arasında yer aldığı ve hiçbir keyfiyete bırakılmayacak kadar önemli olduğu için bu bağlamda idari teşkilatın modern yönetim yaklaşımları ve demokratik gelişmelere paralel olarak kendi görev ve yetkilerini yeniden düzenlemesi, spor yönetiminde mahalli idarelere ve örgütlere de temsil, oy ve söz hakkı vermesi, yerel düzeyde vatandaşların yönetime katılmalarını sağlaması gerekmektedir (Ekenci ve ark., 2009). Geniş coğrafi spor alt yapısına ve sporda uzun tarihsel geçmişe sahip ülkemizin Avrupa Birliğine üyelik sürecinin yoğunluk kazandığı bu dönemde Türk Spor Teşkilatının idari reformlar kapsamında küresel kurumlarla rekabet edebilirliğini sağlamak için spora dönük reorganizasyon politikalarının hükümet programında yer alması, federasyonların özerkleşme çabaları, spor hizmetlerine ilişkin yerel yönetimlerin daha fazla rol almalarına yönelik yasal düzenleme çalışmaları ve sponsorluk yasası, Türk sporunda önemli değişimler başlatmıştır. Temelinde bireylerin istek ve ihtiyaçlarının olduğu spora dönük her türlü hizmetlerde bireyin en yakınından rasyonel şekilde hizmet sunulması bu araştırmada da olduğu üzere spor yönetiminde sağlanacak bir idari desantralizasyonla mümkün olacaktır.

Sonuç

Araştırmanın sonucunda, merkezi olarak örgütlü bulunan Türk spor yönetiminde desantralizasyon sağlanarak, spora dönük hizmetlerinin yerelleştirilmesi, yerel halkın spor ile ilgili istek ve beklentileri sağlanarak Türk sporunun adem-i merkezîyet prensibi çerçevesinde hizmet vermesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Spor hizmetinde etkinlik ve verimliliğin sağlanmasında yerelleşmenin önemi, Türk spor yönetiminin taşra teşkilatından sorumlu spor yöneticilerinin de görüşleri doğrultusunda çıkmıştır. Yerel yönetimlerden sorumlu yöneticilerin spor yönetimine yabancı olmadıkları, sağlanacak bir desantralizasyonla bu yönetimlere talip olabilecekleri görülmüştür. Spor yönetiminin desantralize edilmesine yönelik yerelleşme, planlama, politika ve finansman boyutlarında yerel ve spor yöneticilerinin görüş birliği içerisinde oldukları görülmüştür.

Kuruluş yasası henüz yeni olan Gençlik ve Spor Bakanlığı, yasa ile yüklendiği görevler incelendiğinde, bakanlığın spor yönetiminde eşgüdüm ve koordinasyon sağlama, politika belirleme ve yol gösterme işlevini yüklendiği bu durumun geçmişte sıkı sıkıya merkezi olarak örgütlenen Türk spor yönetiminde desantralizasyonun da başlangıcı sayılabilir. Yıllarca Türk spor yönetimine hizmet vermiş olan GSGM, Gençlik ve Spor Bakanlığının kuruluş ile Spor Genel Müdürlüğüne dönüştürülmüştür. Henüz yeni olan Spor Genel Müdürlüğü, kurumsal yapılandırma çalışmalarına devam etmektedir. Çünkü güncelliğini hiçbir zaman yitirmeyen spor olgusunun barındığı örgütlerin, gerek işlevsel gerekse yönetsel yapılarında sürekli değişim ve

gelişim içerisinde olması zorunlu bir hal almıştır. Küreselleşme sürecinin getirmiş olduğu yerelleşme kapsamında Avrupa ülkelerinin önemli bir bölümü, devlet yetkilerinin bir kısmının yerel yönetim birimlerine aktarılmasına önem vermişler ve bu kapsamda gerekli yasal düzenlemeleri yapmışlardır (Demircan 2008, s.153).

Türkiye’de sporun örgüt şeması, Avrupa Birliği ülkelerindeki gibi değildir. Çünkü Avrupa Birliği’ndeki katılımcı demokratik yapı ile giderilmesi gereken farklılıklar taşımaktadır. Her şeyden önce, spor dalı federasyonları, Avrupa Birliği’ndeki federasyonlar gibi, spor kulüplerine ve ulusal spor örgütlerine dayanmamaktadır. Türkiye, Avrupa Birliği’ne uyum amacıyla çok önemli yasal düzenlemeler yapmış, ancak henüz beden eğitimi ve spor yönetimi konusundaki yapı değişikliği gerçekleşmemiştir. Türkiye’de spor kulüpleri ve spor dalı federasyonları, yönetimde katılımcı bir demokrasiye henüz varamamışlardır (Karahüseyinoğlu ve ark. 2005, s.77). Kişisel ve örgütsel değişim ihtiyacı yeni bin yılda gündemin ilk sıralarını almaya devam etmekte, bu sürecin kaçınılmazlığı her geçen gün daha da artmaktadır. Sürekli ve hızlı bir değişim yaşandığı günümüzde var olan tüm birey ve örgütleriyle Türkiye’nin de değişime ayak uydurması gereklidir. Spor örgütlerinde değişimlerin yaşanması kaçınılmazdır. Toplumda sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik vb. alanlarda meydana gelen değişimler spor örgütlerini de etkilemektedirler.

Yerel yönetimlerin güçlenmesi AB gibi uluslar arası kuruluşlar tarafından da desteklenmektedir. Avrupa’da, devletlerin farklı yönetim seviyeleri arasındaki iş bölümünde yaşanan değişiklikler, yeni düzenlemelere olanak sağlamış ve 1980 ve 1990’lar boyunca pek çok ülkede uygulanan desantralizasyon bölgesel ve özellikle de yerel yönetimleri güçlendirmiştir (Okçu 2009, s.23). Gençlik ve spor müdürlüğü yetkilerinin yerel yönetimlere devredilmesi ve gençlik ve spor hizmetlerinin yerelde verilmesi gereken sosyal hizmetler olarak tanımlanması, talep ve sorunlara yönelik gençlik ve spor hizmetleri verilebilmesi ve gençlerin karar alma mekanizmalarında yer alması desantralizasyonla mümkündür (Gençlik Sektöründe Yerelleşme ve Yeniden Yapılandırma Çalıştayı, 2006). AB’ ne uyum programı kapsamında merkezi yönetimlerden yerel yönetimlere yetki devrine ilişkin düzenlemeler sürecinde, Türk spor teşkilatına yönelik olarak yapılan bu araştırmada, gerek yerel yöneticilerin gerekse spor yöneticilerinin ortaya koymuş oldukları görüşleri ile spor yönetiminde desantralizasyonun önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Kaynakça:

- Acar, İ., Kitapçı, İ. (2009). Bir Mali Yerelleşme Deneyimi Olarak İsveç, Maliye Dergisi, Sayı 157, Temmuz-Aralık, s.85-104, Ankara.
- Akbelen, M.M. (2007). Sağlık Hizmetlerinde Özelleştirme ve Isparta İli Üzerinde Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Ana Bilim Dalı, Isparta.
- Akyar, F.K. (2008). Kamu Hizmetlerinin Desantralizasyonu Sürecinde Türkiye’de Belediye Hizmetleri ve Gelirleri. Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Alodalı, M.F.B., Özcan, L., Çelik, F., Usta, S. (2007). Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Türkiye’de Belediyelerde Özerklik, Selçuk Üniversitesi, Karaman İ.İ.B.F. Dergisi Yerel Ekonomiler Özel Sayısı Mayıs 2007.
- Bakır, M. (Ç:Cem Tınaz). (2011). Spor Yönetimi. Beta Basım A.Ş., İstanbul.
- Bayansaldüz, M. (2003). Türk Spor Yönetiminde Finansal Kaynak Sağlama Çabalarının Değerlendirilmesi. Milli Eğitim Dergisi, Sayı 160, s.51-59, Ankara.
- Bilir, P. (2005). Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’nün Örgüt İklimi ve Çalışanların Katılımla İlgili Algılamaları. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.

Canan, K. (2008). Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Türkiye’de Yerelleşme ve Bölgeselleşme Politikaları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Demircan, E.S. (2008). Yeni Ekonomik Düzendeki Küreselleşme Yerelleşme Bağlamında Belediyelerde Yeni Mali Yönetim Anlayışı, Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi, Sayı: 30, S:135-159, Kayseri.

Demirkaya, Y. (2010). Avrupa Birliği’nin Yerel Kamu Şirketleri Stratejisi: Türkiye’de Hukuki Yapı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Uygulamaları, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 7, Sayı:13, S:420 – 444.

Demmke, C., Hammerschmid, G., Meyer, R. (2006). Decentralisation and Accountability As Focus Of Public Administration Modernisation, European Institute Of Public Administration, S:6-106, Maastricht-Vienna.

DPT. (2000). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara.

DPT. (2000). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. “Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporu” Ankara.

DPT. (2000). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. “Kamu Yönetiminin İyileştirilmesi ve Yeniden Yapılandırılması Özel İhtisas Komisyonu Raporu” Ankara.

Ekenci G, Arıkan Y, Karaoğlu E. (2009). Yerel Yönetimler ve Spor. Edt: Bilgiç Veysel K. Değişik Yönleriyle Yerelleşme, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Ener, M., Demircan, E. (2008). Küreselleşme Sürecinde Değişen Devlet Anlayışından Kamu Hizmetlerinin Dönüşümüne: Sağlık Hizmetlerinde Piyasa Mekanizmaları, Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF yayımları, C.13, S.1 S:57-82, Isparta.

Fişek, K. (2003). Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi Dünyada ve Türkiye’de. YGS Yayınları, İstanbul.

Geçit, Y. (2008). Eğitimde Yerinden Yönetim Yaklaşımı (Bursa İli Örneği), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı, İstanbul.

Gençlik Sektöründe Yerelleşme ve Yeniden Yapılandırma Çalıştayı, 24 Mart 2006, Ankara.

Gençlik ve Spor Genel Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK No: 638), 08 Haziran 2011 Tarihli ve 27958 Sayılı Mükerrer Resmî Gazete.

Hazman, G.G. (2011). Türkiye’de Yerel Düzeyde Kalkınma Hedefi ve Belediyeler, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Hükümet Programı (2012). 18 Ekim 2011 Tarihli ve 28088 Sayılı Mükerrer Resmi Gazetede Yayımlanan 11 Ekim 2011 Tarihli ve 2011/2303 Sayılı 2012 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı Eki, S.1-296, Ankara.

İnci, H. (2011). Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Spora Katkıları ve Spor Politikalarının Karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

İstanbul. (2000). İstanbul Anadolu Yakası Belediyeleri, (İstanbul ve Anadolu Yakası Spor Dosyası: Problemler ve Çözüm Önerileri Raporu), No: 2.

Karahüseyinoğlu, M.F., Ramazanoğlu, F., Nacar, E., Savucu, Y., Ramazanoğlu, M.O., Altungül, O. (2005). Türkiyenin Spordaki Konumunun Bazı Avrupa Ülkeleri İle Karşılaştırılması, Fırat Üniversitesi Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi, Cilt 3, Sayı 3, S:75-82.

Kavasoğlu, İ. (2011). Yeni Kamu Yönetimi Anlayışının Spor Yönetimine Uygulanabilirliğinin Spor Yöneticileri Açısından Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Spor Yönetim Bilimleri Bilim Dalı, Ankara.

Kaya, Erol. (2005). AB Politikalarında Yerel Yönetimler, Pendik Belediyesi, İstanbul.

Kayalarlı, A.M. (2007). Spor Federasyonlarının Özerkleşmesine İlişkin Tutumların Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı, Kayseri.

OECD. (2002). Reviews Of Regulatory Reform Regulatory Reform In Turkey, Başbakanlık OECD Raporları, Ankara.

Okçu, M. (2009). Avrupa Yönetişel Alanına Doğru Türk Kamu Yönetimi: Çok Düzlemli Yönetişim, Ekonomi Politikaları Araştırma Enstitüsü, S:1-49.

Özmüş, L. (2005), "Desantralizasyon (Yerelleşme) ve Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı", TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı 28 Mart – 1 Nisan 2005, S:1-9, Ankara.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. (2000). Kamu Yönetiminin İyileştirilmesi ve Yeniden Yapılandırılması Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara.

Sezer, Ö. (2008). Küreselleşme Sürecinde Türkiye'de Belediyelerin Yapısal ve İşlevsel Dönüşümü. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Kanun Numarası: 3289, Kabul Tarihi: 21.5.1986, Yayımlandığı R. Gazete: Tarih: 28.5.1986 Sayı: 19120.

Spor Şurası. (2008). T.C. Başbakanlık GSGM Yayınları, Ankara.

Sunay, H. (2010). Sporda Organizasyon. Gazi Kitabevi, Ankara.

Taşkıran, Y. (2009). Spor Kültürü. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları No:17, Ada Ofset, İstanbul.

T.C. Başbakanlık. (1999). GSGM Spor Şura Kitabı, Ankara.

Uçar, A. (2004). Belediye Hizmetlerinin Etkinliği Açısından Hizmette Yerellik (Subsidiarite) İlkesi İle Yönetim (Governance) Kavram Üzerine Bir İnceleme, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl 1, Cilt 2, Say 1, Manisa.

Will, Michael R.(1993). Uluslararası Sporun Yapısal Düzeni, (C. Koçhisarlıoğlu, Çev.), <http://auhf.ankara.edu.tr/dergiler/auhfd-arsiv/AUHF-1993-43-01-04/AUHF-1993-43-01-04-Mill-2.pdf>, (E:07.09.2011).

Yetim, A. (2005). Sosyoloji ve Spor. Morpa Kültür Yayınları Ltd. Şti., İstanbul.

Zengin, E., Öztaş, C. (2008). Yerel Yönetimler ve Spor, İ.Ü. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, Sayı 55, S:50-78).

Extended Abstract:

The aim of this research is ,in the Turkish Sports management, depending on the decentralization of public management system of centrally organised Sports Management of the Youth and Sports Ministry, to analyse what are the opinions of the Mayors as the local administrators, The Youth Services of the Provinces as the Youth and the Sports Ministry and the Sports Managers, and also whether there exist vivid differences among the administrators based on their gender, mission, education and the length of service. In the research area, there exist 2950 Mayors (local managers), 728 Sports Managers of the Provinces and the Districts from Turkey. As for the samples of the research, there are 326 mayors and 252 sports managers of towns and provinces who work for the 16 Metropolitan Municipalities. As data collecting instrument, surveys have been applied. The surveys include 27 questions ; 4 of them to identify personal characteristics, 23 of them are close questions and 1 open ended question about the research subject. Cronbach Alpha applied to find out the reliability of the survey was found as 8,5. In evaluating the symptoms, SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 16.0 was used for statistically analysis. To evaluate the research data, in addition to the descriptive statistical methods, t-test and ANOVA were applied to compare the data among the gropus and Scheffe and Tukey were used to find out the group causing the difference. $p < 0,05$ was based upon for the signifance level among the groups. Firstly, the factor analysis was applied to evaluate the intelligibility of the data gathered from the surveys.

516 managers participate in the surveys ; 509 of them (%98,6) are male , 7 of them (% 1,4) are female. 162 of the managers (% 3,1) are the mayors of the metropolitan municipality, 135 of them (% 26,2) are central county commissioners, 159 of them (%30,8) are county commissioners, 310 of them are local administrators, 15 of them (% 2,9) are managers of the city youth services, 191 of them (% 37) are managers of the county youth services. The managers are categorized into two groups; the mayors are local administrators, the managers of the city and the county youth and sports services are sports managers. As groups; 310 local administrators (% 60,1) , 206 sports managers (% 39,9) participated in the survey. When the managers' opinions about the Turkish sports management are considered, about the idea that the Ministry of the Youth and Sports develops more realistic and effective policies making use of the information gathered from the local administrations; almost all the local administrators (%84,8) and most of the sports managers agree with this idea, So it may be suggested that both of the groups have the same opinion about collecting data from the local administrations. About the idea that when the local administrations are authorised by the Ministry of the Youth and Sports , the workload of the centre, bureaucratic delays and bureaucracy are decreased; almost all the local administrators (%87,4) and most of the sports managers (%78,6) agree with this idea. As for the politics, when the views of the managers are regarded about the decentralization of the Turkish Sports Management; about the idea that local sports managers head for the services mostly favoured by the people with the decentralization of the Turkish Sports management which results in the alienation of the general pribciples and the aims of the sports; % 5,8 of the local administrators agree , % 80,6 of the local administrators disagree (% 23,5 disagree at all) , about the same idea; % 69,0 of the sports managers disagree, % 21,4 of them are indecisive. The Mayors and the Sports Managers and the Youth Services of the City and County have the same opinion about

the localisation, politics, planning and financing. Among the ideas of the Mayors and the Sports Managers and the Youth Services of the City and County; there isn't a notable difference in terms of gender. As for their education levels, among the ideas of the managers, a marked difference is figured out about the politics, planning and financing ($p=0,01$, $p<0,05$). As for their length of service, there is a notable difference in terms of planning ($p=0,04$, $p<0,05$). According to their education levels, the managers with high school degree or master's degree express their positive opinions about the decentralisation in terms of financing, According to their length of service, the ones with 6-10 years length of service have more positive opinions when compared with the ones having over 10 years length of service. Local administrators and sports managers, in sports management, have similar opinions about decentralization. However local administrators puts more emphasis on financing of the decentralization.

As a result of the research, it is necessary for the Turkish Sports to serve adopting the principles of self administration, providing decentralization in centrally organized Turkish Sports Management, also maintaining the services about sports, and the expectations and the interests of the people in sports, The importance of the localisation in the efficiency and productivity of the sports services is emerged from the opinions of the sports managers responsible in the provinces. It is obviously seen that the local administrators are not unfamiliar with sports management and they are eager for these positions when the decentralization is provided. It is apparent that local administrators and sports managers are of the same opinion about the localisation, planning, politics and financing in decentralization of the sports management. From the research made for the Turkish sports organisation and according to the views of both the local administrators and the sports managers, it is emerged that decentralization in sports management is critically important.